

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak. — Évesz évre 12 kor. Fel évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják
a lapot
Egyes szám ára a esütörtöki lapból 8, a vasár-
napiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és postahivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Telefon: 174.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Higgyék el nekünk, hogy mégis meglesz a kompromisszum a választójog kérdésében a koalíció és munkapárt között, akár milyen sértődötten utasították is vissza Tisza Istvánnak erre vonatkozó békeajánlatát. Nem az öreg Wekerle fogja megcsinálni, akiről igazán elhiszük, hogy önzetlenül vállalkozott a kormányzásra, hanem a koalíció arisztokratái és demokratái együttesen. Az arisztokraták *nem* akarják megcsinálni azt a radikális választójogot, amelyet ellenzéki korokban ígértek, mert maguk is félnak tőle. A demokraták pedig féltik a miniszteri tárcájukat, a melyet elveszhetnek, ha kenyértörésre viszik a dolgot. Így hát majd mindkét fél beleegyezik abba, hogy elhalasztják ezt a kérdést a háboru utánra, mert — hiába! — élni és uralkodni jó...

A nemzeti erők egyesítése.

Amire oly lázas türelmetlenséggel várakozott az egész ország, az szerdán megtörtént: gróf Tisza István beszédet mondott a képviselőházban. Az érdeklődést a felszólalás iránt a szokottnál is jobban fokozták a legutóbbi országgyűlés óta összehurcolódott események, különösen pedig két körülmény: a koalíció által elkövetett *politikai üldözések* és az, hogy a nagy államférfiu hosszabb időt töltött a *harctéren*. Vajjon kenyértörésre viszi-e a dolgot az előbbi miatt, s vajjon megváltoztatták-e felfogását a békekötésről és a radikális választójogról a kiállott hadifáradalmak s a lövészárkokban szerzett tapasztalatok?

Akik azt várták, hogy Tisza az egyes főispánok által elkövetett visszaélések miatt most írtóháborút indít a kormány ellen, igen megalódtak. Kemény kritikát mondott ugyan ezekről és óvást emelt ellenük a jövőre, de nem támadott érte hevesebben, mint a pénzügyi bizottságban tette. Csupán erélyesen figyelmeztette még a belügyminisztert, hogy legyen ura szavának és *bizonyítsa be*, hogy valóban „utálatos dolog”-nak tartja a katonai felmentéseknek pártpolitikai szempontból való kezelését.

Akik pedig abban reménykedtek, hogy Tisza felfogását a békelehetőség és a választójog tekintetében megváltoztatta a front friss levegője, azok még jobban megalódtak. Nem az a gyenge idegzetű, de az a lovagkorbelti összetételű férfi ő, akinek meggyőződését akár a halálfélelem, akár a testi szenvedésektől való rettegés csak be-

folyásolni is képes volna. Ilyen érzések egyáltalán hiányzanak az ő idegrendszeréből és innét van az az óriási űr, amely az ő felfogása és más, külbemnyomásokra nagyobb lelki reflexeket kiváltó gyengébb idegzetű, de gyávának azért nem nevezhető politikuskok között tátong.

Ez adja magyarázatát annak, hogy ma is hevesen tiltakozott minden olyan meggondolatlan békepropaganda ellen, amelyet egyesek felelősség nélkül kifejtének; s amelynek eredménye nem a közös mindnyájunk által óhajtott béke, hanem az, hogy ellenségeink még jobban vérszemet látnak, dicső német szövetségeseink pedig, akinek csak hállával tartozunk, gondolkodóba esik hűségünk fölött.

Egység és erő jellemezze e nemzetet dicső önvédelmi harcának végéig! Éppen azért igen veszedelmesnek, e nemzeti erő megsejtőjének tartja az általános választójog kérdését a háboru alatt napirendre hozni. Azután óriási tudásának és tapasztalatainak gazdag tárházából merített kifogyhatatlan érvekkel és hírlapi idézetekkel bizonyította be azt a sokszor hangoztatott igazságát, hogy a választójogi radikalizmus minő veszedelmet rejt magában nemzetünkre nézve. A demokratikus problémákat ellenségeink zúditották reánk, hogy metelyt hintsenek el közöttünk. S ezt nem minden eredmény nélkül teszik, mert — sajnos — nálunk is van egy áramlat, amely a *nemzet békevágját rosszhiszeműleg, saját pártcéljaira akarja gyümölcsöztetni*.

Ez a vágás a Károlyi-pártnak szólt, amely fel is jajdult a hatalmas ütésre. De Tisza nem engedte magát megzavarni, sőt reálolvasta ellenfeleire, hogy maguk sem bíznak álláspontjuk igazságában, azért folyamodnak más, terrorizáló eszközökhöz. Csak egyes pártoknak, csak a blokknak van szüksége a választójogra, hogy az ipari munkások megmaradjanak félrevezethető elemnek, rabszolgáknak az ő kezükben. A nép millióinak nem kell a választójog, a lövészárkokban levő katonai családjára s annak megélhetésére gondol, nem a választójogra.

Ezzel a nyilatkozatával azután keserű csalódást okozott Tisza azoknak is, akik azt remélték, hogy a lövészárkokban szerzett tapasztalatai az ő javukra fogja az ellenzéki vezért hangoztatni. Lövelltek is feléje gyűlöletük mérgét, kivált amikor azt mondta, hogy

a kormány lapjai szerint még *Wekerlével is reverzálist írtak alá*, hogy a blokk kívánságait teljesíteni fogja.

De teljesen új és meglepő fordulat volt a nagyszabású beszéd vége. Kérve kérte a kormányt, hogy választójogi programjának megvalósítását *halassza a háboru utánra*. Ekkor hajlandó erről tárgyalni a munkapárt s nem azon fog törekedni, hogy a saját álláspontját megvalósítsa, hanem hogy *levonva a mai helyzetből a konzekvenciákat*, becsületes szándékkal *igyekezni fog olyan megoldást találni*, hogy legalább az igaz hazafiak tömegét ne győttörje a kétségbeejtő gondolat, hogy megadták a halálos döfést a magyar nemzetnek.

Csak aztán lehetetlenné ne tegyék ezt a követválasztások erőszakolásával, amelyet Apponyi is, a többiek is csak jobb meggyőződésük ellenére követelhetnek a háboru alatt. Mert akkor szembe fogják találni magukkal a nemzet legszélesebb rétegeit.

A munkapárt — így végezte beszédét — *nem kíván a hatalomban osztozni*, neki nem kell koncentrációs kabinet. E nélkül is teljesíti hazafias kötelességét és megadja a kormánynak a háboru alatt szükséges támogatást. *De keressünk egy kompromisszumot* a választójog kérdésében, amit ha megtalálunk, *semmi akadály sem lesz a legjobb magyar elemek tartós egybeforradásának*.

A honszerelmen tüzétől lobogó s a puritán önzetlenség fehér fényében tündöklő felszólalás gyújtó hatást és leirhatatlan lelkesedést keltett a jóhiszeműek, az igazak lelkében, a munkapárton. Csak a koalíció takarozott be előle, ez — fázott annak tüzétől.

De talán majd felmelegszik tőle, ha lassabban is. S akkor igazán egybeforradna minden magyar lélek a nemzetre jövőben váró súlyos megpróbáltatásokkal szemben.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Politikai hírek.

— **Tisza és Wekerle.** A képviselőház befejezte 8 óras ülését mellett az indemnítási javaslat tárgyalását. A munkapárti szónokok alapos készülttséggel és nagy hozzáértéssel ideális ellenzéki vitát rendeztek fölötte, amelyben bizony bőven kijutott a kritikából a kormánynak is, az őt támogató pártoknak is. Hazafias érzülettel ösztönözve azonban, hogy meg ne akasszák a háborus kormányzat gépezetét, valamennyien megszávták az indemnítást. Ezt tette az ellenzék

vezére, gróf Tisza István is, akinek remek beszédével — sajnos, helyszüke miatt csak kivonatolatosan — vezércikkünkben foglalkozunk.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszlát nyomban Tiszának és pedig neheztelőség. Telfjesen egyetért — ugymond — Tiszával, hogy a nemzeti erők egyesítése céljából bizonyos koncentrációra van szükség, de Tisza beszéde ezt nem segítette elő. Titakozott az ellen, hogy ő reverzálist adott volna a blokknak vagy bárkinek, hiszen ő koránál fogva sem kereste az állását. — A főispáni visszárdásokra kijelentette, hogy bár bizonyítékok nélkül nem akceptálhat minden vádat, az ő meggyőződésével sem egyező jelenségeket nem fedt. — A választójog elhalasztását lehetlenségnek tartja. Ezt a kérdést mielőbb meg kell oldani, de mindig elég erősek lesznek ahhoz, hogy a tulajdikkis, fölforgató tendenciáknak újat állják.

— Szociálisták Wekerle ellen. A miniszterelnök a Tisza Istvánnak adott válaszában több más kérdésre reflektálván, beszélt a munkásszervekedésről is, amelyet szerinte minél előbb meg kell oldani. A szabad egyesülés eszméjét — ugymond — törvénybe kell iktatni, hogy csak az csatlakozzék valamely egyesülethez, aki akar. Szóval alulról történjen a szervezkedés és ne egyes központok fogdosák össze az embereket, mint nálunk szokás. E szervezkedéseknél ki kell domborodni a hazafias szempontnak és semmiféle internacionális agitációt tűrni nem szabad. Nem szabad azt sem tűrni, hogy a kényszerjárdulékokat, amelyek pl. csak a dohánnyári munkásoknál 1.200.000 koronát tesznek ki, akár nyereszkezdésre, akár agitációs célokra használják.

Wekerlenek ez az általános tetszéssel fogadott, hazafias érzéssel átszólt nyilatkozata nem tetszett a szociáldemokratáknak, amért hivatalos közlönyük, a Népszava így nyilatkozta meg a miniszterelnököt.

„Nem tűrhetjük se szervezetünk becsmérlését, se azt a packázást, amellyel Wekerle ma a legjelentősebb szabadságjogokkal bánt. Már amugy is szinte tulságig menő áldozat, ahogy a tömegek, éppen a szociáldemokrata párt híveinek bámulatraméltó politikai fejelemzettségének hatása alatt, minden szociális elégedetlenségüket, inséges keserűségüket, forró békévégyukat ennyire alárendelték a demokrácia kiverekedésének.

Mit akar a Wekerle-kormány? Térjen észre! Ne ingerelje erőszakosan a tömegek amugy is alig zabolázható indulatát. Ha a Wekerle mai beszéde a Wekerle-kormány jövőndő programját jelenti, akkor ezzel ma kihirdette saját halálós ítéletét is.”

Wekerle, hogy a szociálistákat megbécsülte, a csőtörtőki indennitási vitánál ujra visszatért előző szavaira és kimagyarázta azokat. Kijelentette, hogy tiszteli a sztrájkjogot, hogy nem akar szembehelyezkedni a modern szociálistákkal. De ugylátszik jóakarata mit sem használ, a szociáldemokraták lapjukban kormánybuktatással fenyegetőznek, kongresszusra készülnek s a munkások képviselői már ki is léptek az Ipari Munkások Élelmező bizottságából. Állítólag mindez azért, mert félnek, hogy Wekerle, akinek pozíciója bécsi információk szerint megint hatalomra látszik, esetleg nélkülük konszolidálja a politikai viszonyokat. Tehát terrorizálni vagy megbuktatni akarják addig, amíg reájuk van utalva. — És még ezek után sem ismeri el Wekerle, hogy Tiszának van igaza? Hogy a blokk drágai, nem a nép?

— Leszavázták a kormányt. Lapzártakor érkezik a hír, hogy a koalíciós kormányt a képviselőház pénteki ülésén a munkapárt leszavázta. Az okot erre a bácsme gyei főispán által az odaváló munkapárti érzelmi alispán és főjegyző ellen megindított politikai üldözés szolgáltatta. A főispán

kezdeményezésére ugyanis Ugron Gábor belügyminiszter fégyelmit indított e két tisztviselő ellen azért, mert Bácsbodrog vármegyének az elhunyt király halála fölött kifejezett részvétét és az új király iránt kifejezett hódolatát elkésve terjesztették föl a vármegyétől. Ez volt a bevallott ok. A be nem vallott ok pedig az volt, hogy az alispán is, a főjegyző is részt vettek a megyei munkapárt alakuló közgyűlésén.

Gróf Tisza István e miatt interpellációt intézett Ugron belügyminiszterhez, aki igen ridegen és kurtán válaszolt, amit Tisza nem vett indomásul. Szavazásra kerülén a sor, a Ház sem vette tudomásul a választ.

Amint hírlik, Ugron belügyminiszter lemondott, de Wekerle miniszterelnök a király elé viszi az ügyet, mivel a belügyminiszterrel az egész kormány szolidaritást vállalt.

November hó 8-ikán a Színházteremben
9-án a Moziban

lesz bemutatva
az idény legszebb filmje:

TÁRJA
Főszereplők:

KOSÁRY EMMY . KIRÁLY ERNŐ.

Számozott jegyek már válthatók:
Szalai Mór, Rákóczi-tér 24.

Rendező helyárák!

Hirek.

— Katonai kitüntetések. Ő felsége a király adományozni méltóztatott a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidisztilmennyel és kardokkal: Toffler Pál Lipót 31. honv. gy. ezredbeli főhadnagynak, — a signum laudis: Baer Richard 7. honv. huszárezredbeli századosnak. — A felhatalmazott parancsnokság adományozta a bronz vitézségi érmet: Navrátil Agoston honvédnek, Kosztánkó Ferenc, Horváth János, Lavró János és Geleta Máté 31. honv. gy. ezredbeli népfőlkölknek.

— Esküvő. Békeffy Pál t. b. szolgabíró a szerbiai közigazgatási szolgálatra beosztott polgári biztos folyó hó 27-én délelőlt 11 órakor tartotta esküvőjét Illés Heddával, dr. Illés Dező és neje Theindl Matild leányával, az Angolkisasszonyok templomában. Az esketést dr. Rédey Gyula püspök, nagyprepost tartotta. A násznagyit tisztelt Szabó Sándor törvénytészi bíró és Kállay Aladár tart. hadbíró százados töltötték be. A templomot nagyszámu előkelő közönség töltötte meg. — Földes Lajos gyógyszerész e hó 25-én házasságot kötött Veszprémben Rosenberg Jankával, dr. Rosenberg Jenő veszprémi városi tisztifőorvos leányával. (Minden külön értesítés helyett.)

— Katona kinevezések. A honvédelmi miniszter kinevezte: Dr. Fritsche József tart. bírós. gyakornokot a pozsonyi honv. hadosztálybírósnál tart. igazságügyi segéd-tisztviselővé, dr. Gyórfy Zoltán népf. bírós. gyakornokot népf. igazságügyi segéd tisztvi-

selővé. — Fehér Sándor 31. honv. gy. ezredbeli tart. hadpródbelölt őrmestert, tart. gazdászati tiszthelyettesé.

— Hadl jótékonyági alap. A főispáni jótékony alapra 1917. október 19-től október 25-ig befolyt önkéntes adományok: 36. számu nyugtára befizette 50 K. 37. sz. nyugtára 20 K. 38. sz. nyugtára 20 K. 39. sz. nyugtára 40 K. 40. sz. nyugtára 40 K. 41. sz. nyugtára 40 K. 42. sz. nyugtára 200 K. 43. sz. nyugtára 20 K. 44. sz. nyugtára 10 K. 45. sz. nyugtára 60 K. 46. sz. nyugtára 20 K. 47. sz. nyugtára 10 K. 48. sz. nyugtára 30 K. 49. sz. nyugtára 30 K. 50. sz. nyugtára 20 K. 51. sz. nyugtára 50 K. 62. sz. nyugtára 10 K. Összesen 1150 K. Az előző időszakban 1420 K. Eddig befolyt összesen 2570 K.

— Ünnepegy a hősök sirjánál. A Veszprémi Dalegyesület mint eddig is minden évben, az idén november elsején is le rója kegyeleti adóját az alsóvárosi temetőben levő hősök sirjánál s ünnepegy keretében — melybe az iskolák, hatóságok is beillesztik kegyeleti aktusaikat — elhelyezi az egyesület koszorúját. A Dalegyesület Zsaskovszky Honfi imáját és Farkas-Varga Hősök sirjánál című alkalmi darabját énekl. A Dalegyesület részéről az ünnepi beszédet Kovács József szukcentor, a Veszprémi Dalegyesület tagja fogja tartani. Az ünnepegy: délután fél 4 órakor kezdődik.

— Tanítók arcképes vasuti igazolványának megújítása ügyében ezúton felhívja a kir. tanfelügyelőség az érdekelteket, hogy az arcképes vasuti igazolványaikat haladéktalanul kldjék be a tanfelügyelőséghez.

— Köszönetnyilvánítás. A földmiveltügyi miniszter a veszprémi székeskáptalannak, illetve annak képviselőiben dr. Rédey Gyula nagyprepostnak a felhatalmása alá tartozó pápai m. kir. földmivesséskolánál továbbbi hat évi érvénytel meghosszabbított 300 kor. ösztöndíjalapítványáért elismerését és köszönetét nyilvánította.

— Hangverseny. November 7-én este 8 órakor a veszprémi nemzeti színházban Hermann László hegedűművész, a székesfehérvári Zenede igazgatója hangversenyt ad. B. Liszt Mária opera és dalénekeső és Waldmann Rózi zongora művésznő közreműködésével. Műsor: 1. 1. Goldmark: Hegedűverseny — Hermann László. 2. a) Puccini: Ária „Tosca” c. dalműből; b) Schubert: Der Neugierige — B. Liszt Mária. 3. a) Juon: Romanc, b) Hubay: Zephír; c) Vecsey: Valse triste — Hermann László. 4. Brahms: Rhapsodia (A-moll) — Waldmann Rózi. 5. a) Liszt: Loreley; b) Wolf: Der Soldat — B. Liszt Mária. 6. a) Hermann: Bölcsődal; b) Wieniawsky: Caprice valse; c) Hubay: Csárdajelenet — Hermann László. 7. Bach-Gounod: Ave Mária (hegedű, ének, zongora) — Hermann László, B. Liszt Mária és Waldmann Rózi. — Jegyek előre válthatók: Fodor Ferenc könyvkereskedésben és este a pénztárnál.

— Pályázatok tanítói állásokra. A vallás és közoktatásügyi miniszter az állami iskoláknál üressedésben lévő több tanítói állásra pályázatot hirdet. A pályázatok a kir. tanfelügyelőségénél november hó 8-ig beadhatók. A pályázatot a tanügyi hivatalos lap közölni fogja.

— Az Országos Burgonya Központ vármegyei kirendeltsége. Az Országos Burgonyaközvetítő iroda az Országos Közélelmezési Hivatallal egyetértőleg az Országos központ Veszprémvármegyei kirendeltségének vezetésével Kajdaszy, Endre vm. g. e. igazgatót bizta meg. A Kirendeltség feladata lesz a burgonya átvevő bizományosok ellenőrzése, az összeirt vagy requirált burgonyakészletek beszállításának, átvételének nyilvántartása és mindazon intézkedések fogadásítása, amelyekre az Országos Közélelmezési Hivataltól utasítást kap a közlelmezés biztosítása érdekében. A kirendeltség hivatalos helyisége

a vármegyei gazdasági egyesület irodájában van.

— Az új, immár *államidő* lett magy. kir. osztálysorsjáték máj novber hó 10 én kezdődik. Az I. osztályhoz ajánlunk $\frac{1}{1}$ — 12, $\frac{1}{2}$ — 6, $\frac{1}{4}$ — 3, $\frac{1}{8}$ — 150 koronáért, Gaedicke-bankház Budapest Kossuth Lajos-utca 11. rendeljen azonnal, mert a kereslet óriási. Levelezőlap elegendő.

— Tisztviselők tüzfája. Mindazok, akik a tisztviselők tüzfájából jegyeztek, felkéretnek, hogy a felfűrészelésről mondjanak le, mert a városi fűrészgép más irányban van elfoglalva s valószínűleg még a jövő hét folyamán sem dolgozhatik.

— Járásbírói hatáskör felemelése. A minisztertanács 4.050/1917. M. E. számú rendeletével a polgári perrendtartásban megállapított járásbírói értékhatárt felemelte és pedig *ötzet koronára*. Egyidejűleg az igazságügyminiszter 56.200/1917. I. M. szám alatt az értékhatár felemelése folytán rendeletet bocsátott ki az ügyviteli intézkedések tárgyában.

— Tanítók létszámon felül elhelyezése. Az állam tisztviselők létszámon felül helyezését célzó rendelet az állami tanítókra is kiterjed. Felhívja a tanfelügyelőség mindazokat, akik szolgálati idejük folytán arra igényt tartanak, hogy létszámon kívül helyeztessenek, ezt jelentésük be, hogy a miniszteriumhoz felterjeszhető legyenek s helyükbe új tanítók neveztessenek ki.

— A Magyar Gazdaszövetség gazdasági előadásai. A Magyar Gazdaszövetség 1917. november 15-től 1918. évi április hó 30-ig terjedő időközben előadásokat rendez a háborús gazdálkodásról és a rendkívüli viszonyokkal kapcsolatos kormányintézkedések társadalmi feladatokról stb. köréből. Az előadások megvitatásánál előszörban a Magyar Gazdaszövetség azon testületi tagjai (gazdakörök olvasó egyesületek, szövetkezetek) vételek figyelembe, amelyek a Magyar Gazdaszövetséget (Budapest, IX. Üllői út 25 szám) előadó küldése céljából megkeresik. A jelentkező testületek sziveskedjenek az előadás helyére és tárgyra továbbá a közlekedési viszonyokra vonatkozó különös kívánásaikat a Magyar Gazdaszövetséggel levelezőlapon közölni. A Magyar Gazdaszövetség Veszprém vármegye területére az előadások tartásával Kajdacsy Endre vm. g. e. igazgatót bízta meg. Az előadást kérelmező testületek ezután kéretnek fel, hogy jelentésük be a vármegyei gazdasági egyesület igazgatójának, hogy miről kívánnak előadást tartatni.

— Tejrrendelet. A közlekedési miniszter nagyfontosságú rendeletet bocsátott ki. A rendelet mindenekelőtt gondoskodik a tejet termelő lehenészeket alakítakarmány- és korpaszükségletéről. Kötelezi továbbá a miniszter a tizezer lakosu vagy ennél népesebb városokat és községeket, hogy az odaérkező területükön termelt összes tej mennyiség szétosztásának rendezése iránt mielőbb intézkedjenek. Kivételek csak olyan gazdasági jellegű tizezer vagy ennél több lakosu városok és községek, amelyeknek tejszükséglete hatósági beavatkozás nélkül is biztosítva van. Az említett városokban és községekben a tej kiszolgáltatása az idei nov. 1-től igazolványhoz lesz kötve. Az igénygyosultak összeírandók, megállapítandó a fogyasztásra kerülő tej mennyisége és mindenütt egységes tejjegyek készítenők el. A különböző igénygyosult csoportok szerint a tejigazolványok különböző színű papirosokon állítandók ki. A tejárus, aki a tej mennyiséget kiszolgáltatni tartozik, a hatóság által a jegyutalvány szelvényen jelöltetik meg. A tej kiosztásánál a következő sorrendre kell a hatóságoknak figyelemmel lenni. 1. Két éven aluli gyermekek és terhes nők. 2. Kórházakban vagy lakásukon ápolot, tejfogyasztásra utalt betegek. 3. Két és hat év közötti gyermekek. 4. Hetven éven felüli öregek. 5. Emberbaráti intézmények, ahol négy éven aluli gyermekek, vagy agok vannak

elhelyezve. 6. Egyes családok vendégtársa. 7. Kávémérések. 8. Kávéházak, háztáglók, cukrászdák és lukaszusfogyasztók. A mennyiségre nézve az első pontban megemlítették részére fejenként egy liter, a 3. és 4. pontban említettek részére orvosi tanúsítvány alapján egy fél liter, kizárólag tejfűtőállókra utalt betegek részére az előírt tej mennyiség egész mennyiségben szolgáltatandó ki. Az egyes csoportok a megállapított sorrendben elégtendőék ki, vagyis amíg az egyik csoport tejszükséglete kielégítve nincs, az utóbbi következők kielégítése nem vehető fogvatba. Az üzletek tejellátása hatóságilag rendezendő. Vármegyénk alispánja átírt a két város polgármesteréhez és a főszolgabírákhoz s ezek jelentése alapján történi a város ellátására vonatkozó megállapítás.

— Alma eladás. Jó minőségű alma kapható maximális áron alul a veszprémi állami ovodában (Jeruzsálem hegy). Az alma a tisztviselők részére küldetett, azonban csak részben vették igénybe s így abból a nagyközönség is részesülhet.

— Nem bocsájtják el az ötvenéves katonákat. A *Küllgy-Hadügy* írja: Mint ismeretes, a király megparancsolta, hogy az 1865—66. évfolyamu népfőlköket a további intézkedésig szabadságolják. A királyi parancsnak az szolgált alapjául, hogy ezek az évfolyamok a háború kitörésekor a védőkötés idő legfelső hátárán állottak, a háború folyamán azonban ezt a korhatárt átlépték. A királynak e kegyelmi tényével kapcsolatban parlamenti körökben hangoztatták annak a szükségességét, hogy amaz évfolyambeliak, kik most töltik be ötvenedik évüket, vagyis az 1867. évfolyambeliak szintén bocsássák el. Denk osztrák képviselő az elmúlt napokban fel is kereste a hadügyminisztert, hogy nála ebben az értelemben közbenjárjon. A hadügyminiszter azonban utalt arra, hogy az 51—52 éves katonák elbocsájtásával 130—140 ezer emberrel csökkenne a hadsereg létszáma, az 1867. évfolyamuak elbocsájtása pedig újabb 70 ezer ember elvesztését jelentené s ilyenformán a hadsereg létszáma összesen 200 ezer emberrel csökkenne. Amennyire szükséges, hogy minél több ember álljon rendelkezésre a mögöttes országrész gazdasági föllendítésére, éppen annyira, vagy még inkább fontos a hadsereg érdeke is. A hiányzó emberanyagot tehát újabb sorozások vagy a felmentések megszigorítása révén kellene pótolni és kérdés, hogy célszerű-e a jelenleg szolgálók, a hadiférfadalmakba beletörődött és azokban megadódott öreg katonák olyan módon felváltani, hogy ezzel újabb rést üssünk a mögöttes országrésznek a háború alatt szintén kifejlődött gazdasági rendszerébe.

— A világtalanok kérelme. Akiel sorsuk megosztott szemük világtól és örök sötétségben élnek, vak embertársaink köréből a következő sorokat kaptuk:

„Vezessetek! A halvgézet olyan utra sodort bennünket, ahol nincsen se gyönyör, se hit, se reménykedés csak fájd emlékek élnek. Betölthetetlen vagyak fakadnak, ahol az élet már nem egyéb, mint örömtelen küzködés a mulandósággal. Ó, de ez a sirhoz vezető út nagyon hosszú. Rajta minden lépés újabb kín jelent. Aldott lelkü pártfogóink! Az irtalom isteneknek nevében esdünk hozzátok, vezessetek el róla az emberszeret hajlékába és annak további fönttartására küldjetelek némi ártományt a bennünket gyámoltó egyesülethez. *Upest, Gyár-utca 45. A Vakok Országos Menekékházának gyámoltójai.*”

Meg-vágyunk győződve, hogy olvasóink némes szive sietni fog könyöradományával a szerencsétlenek sorsának enyhítésére.

— Katonáltgyek. A *Küllgy-Hadügy* írja a következőket: *A katonai házbérel nem lehet felemelni.* A központi járásbírószék egy lakásper kapcsán újból kimondotta, hogy az érvényben levő miniszteri rendelet értelmében

olyan katonai szolgálatot teljesítő bérlőnek, aki lakásáért 1500 koronánál többet nem fizet, sem felmondani, sem lakásbérét felemelni nem lehet. — *Négy heti szabadságot kaphatnak a kereskedők.* Egy interpelláció hivatalos elintézésésképpen a hadügyminiszter a következőket közli: Már a múlt évben elrendelte a hadügyminiszterium, hogy azok a bevonult kereskedők, akik az üzleteik vezetéséhez elkerülhetetlenül szükséges dolgait elakarják intézni, rövid néhány napra terjedő szabadságot *gyakrabban kaphatnak.* Ha pedig hosszabb szabadságra mulhatatlanul szükségük van, az esetben parancsnokságaik *négy hélig terjedhető szabadságot* engedélyezhetnek részükre. Iparosok és kereskedők szabadság iránti kérését *mindig jóvdhagyóan* kell látta-mozni; elutasítani pedig csak akkor szabad, ha annak különös katonai érdekü oka van, de ezt természetesen hamis adatok bevallása is maga után vonhatja. — *Karaszomány az öreg népfőlköeknek.* A hovádelmi miniszter annak idején rendezesítette az 1865—1872 években született népfőlköek számára az egyszerű sárga karaszományt. Ez a megkülönböztetés arra szolgált, hogy azokat, akik ugyan nem végeztek el az egyévi önkénteségre jogosító iskolákat, de a társadalomban megfelelő pozíciót értek el; mentesítse a durvább legénységi munkák végzése alól. Az öreg népfőlköek részére csakugyan nagy megkönnyebbülést jelentett ez a méltányos megkülönböztetés, de meg büszkéek is erre az elismerésre, mert az ehhez fűződött jogaikat elismerik a kaszárnyákban és méltányolják a polgári társadalomban is. A baj csak az, hogy a derék népfőlköek a háború hosszú tartama alatt — kiöregedtek kedvezményből. A rendelet szövezerinti értelmezése esetében ugyanis egyszerűen azok kapnák meg a kedvezményt, akiket a királyi parancsára *már elbocsájtottak, másrészt pedig két teljes évfolyam a 42 és 44 évesek elesnének a kedvezményből.* Minthogy pedig a sárga karaszományt méltányosságból adta a miniszter, fölülte kívánatos volna, ha a rendelet — éppen annak humánus szellemét tekintve — kiterjesztenék ezekre az idősebb népfőlköekre is, akik arra csakugy érdemesek, mint a többiek. — *Módosítások az erdő- és mezőgazdasági fölmentések terén.* A hovádelmi miniszter nagyfontosságú rendeletet adott ki a napokban az erdő- és mezőgazdasági fölmentések ügyében. A kérdéses 22.200. eln. Mga. 1917. számú rendelet ugyanis azt tartalmazza, hogy az *erdőgazdasági szempontból fölmentett egyének* bevárási engedélyt kaphatnak és november 30-ika után *odahaza várhatják* be fölmentésük meghosszabbítását. A miniszter azzal indokolja meg ezt a rendelkezést, hogy az erdőgazdasági munkálatok a tél folyamán is tartanak. Ezzel szemben a miniszter elrendeli, hogy azoknak az egyéneknek, akik november 30-ig *mezőgazdasági* munkálatok elvégzése céljából fölmentett kaptak, bevárási engedélyt nem lehet adni, és az illetők november 30-án kötelesek csapatlétükhöz bevonulni. Ezeknek a fölmentési záradék így hangzik: *„X. Y. fölmentése 1917. november 30-án megszűnik, ezen a napon katonai kiképzése céljából bevonulni köteles. Fölmentése 1918. március 1-én ismét érvénybe lép és 1918. november 30-ig tart.”* A miniszter eme rendelete most végleg rendezi az erdő- és mezőgazdasági fölmentések bonyolult kérdését és világosan megjelöli azt, hogy kinek *meddig* szól a fölmentése, továbbá, hogy ki kérhet *bevárási engedélyt* illetékes politikai hatóságánál.

Legujabb.

E hó 20-án indult meg az osztrák-magyar és német szövetséges csapatok együttes offenzívája az olaszok ellen és **25-én már 10.000, 26-án 30.000, 27-én este pedig 60.000**

olasz fogoly és 450 olasz ágyu elfoglalásáról, illetve zsákmányolásáról érkezett a jelentés.

FELHIVÁS!

Poloskairtás, patkányirtás, fertőtlenítés szab. módszerrel!

Miután Veszprém városában intézetünk nagyobb vállalkozást fog eszközölni, hajlandók vagyunk korlátolt számban előjegyzéseket elfogadni fenti munkálatokra.

Cégünk egyik főnöke szombaton, s. hó 27-én este érkezik ide egy napra és felvilágosítást adhat díjtalanul. Ertekezni lehet este 8-9-ig és vasárnap 9-3-ig a Korona-szállóban, Veszprém.

DITRICHSTEIN

takarítási vállalat

Budapest, VII., Kertész-u. 27.

Telefon 14-59

— Nemzetközi Halottszállítási Iroda Budapest, VI., Andrásy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

Veszprém rend. tan. város polgármesterétől.
14968/1917. szám.

Hirdetés.

A városi tanács határozata alapján közhírré teszem, hogy akik a városi erdőből az ideai vágásból nyert fát vásárolni óhajtanak, előjegyzés végett a városi köztelekmezési ügyosztálynál *folyó évi november hó 6-ig* jelentkezhetnek.

Az igényelt fa mennyisége és a rendelkezésre álló faanyag alapján a tanács fogja megállapítani, hogy háztartásokként mennyi fa jut és ez alapon lesznek az utalványok kiállítva.

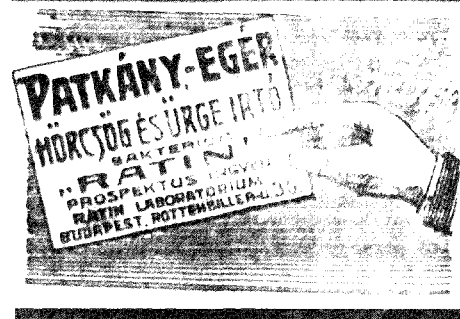
A fa az erdőn átvéve a következő:

1. ágfa
2. hasábfá
3. gömbfa

A kiutalt fát 1918. márciusig mindenki elvitetni köteles.

Kelt Veszprém város tanácsának 1917. október 10-én tartott üléséből.

Dr. Komjáthy, s. k.
polgármester.

Eladók
tenyész házinyulak.

Érdeklődni lehet a 7. honvéd ágyus pótüteg gazdasági hivatalában.

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42. sz.

Viszketőség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Fleisch-féle eredeti

„BARNÁ-ZSIR”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-féle kérjünk.

Próba tégely 100 K., nagy tégely 3 K.,
családi tégely 9 K.

Kapható a helybéli gyógyszerárakban vagy
direkt a készítőnél Dr. Fleisch E. „Korona”
gyógyszertára, Győr.

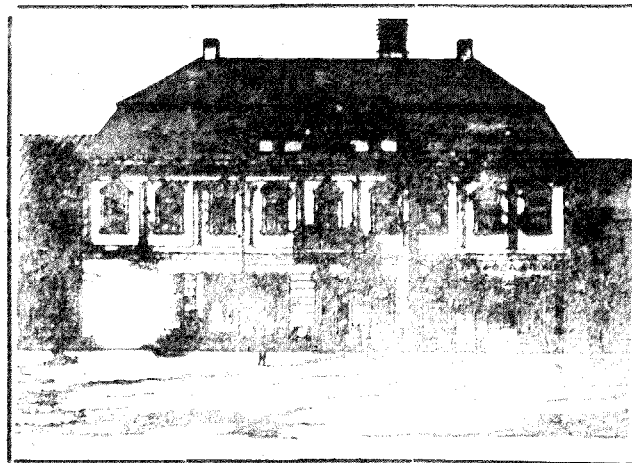
HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.